

SZABADSÁG

A MISKOLCZI FÜGGETLENSÉGI ÉS NEGYVENNYOLCZAS PÁRT KÖZLÖNYE.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL

Széchenyi-utca 45-ik szám. SZELÉNYI és TÁRSA nyomdája.
A lap megjelen minden szerdán és szombaton.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:

RUTKAY MENYHÉRT.

ELŐFIZETÉSI DIJ:

Egész évre 10 kor. Félévre 5 kor. Negyedévre 2,50 kor
Egyes szám ára 14 fill.

A magyar ipar ellenségei.

Ez alatt a czim alatt a „Budapesti Napló“ már két alkalommal hozott apró közleményt, melyben egy magyar iparpártolónak felesapott ismeretlen keservesen panaszkodik a fölött, hogy a zsolnai és brassói posztógyárak az ő mintát kérő leveleire állítólag nem feleltek. Mi igaz, mi nem ebből az állításból, nem tudjuk, de igen jellemző, hogy az illető a nevével nem rukkolt ki, csak a vádjával állt elő. Nem lehetetlen, hogy ez az egész manőver egy osztrák árukban utazó vigécz munkája, a ki megütközve tapasztalja, hogy Magyarországon sohasem észlelt s az ő érdekeivel homlokegyenest ellenkező áramlat kezd lábrakapni. Mert legyünk elkészülve rá, hogy az osztrákok mindent el fognak követni, hogy egyetlen fogyasztási piacukat el ne veszítsék s hazánkat gyarmati helyzetében továbbra is megtartsák. Nem riadnak ők vissza pénzáldozattól és semmiféle eseltől, mely őket a czél felé segíti. Az ilyen híreket tehát óvatosan kell fogadni, főképp akkor, ha az érdekes közlő czélszerűnek tartja a nvét is elhallgatni. Hiszen elvégre az sem lehetetlen, hogy egy levél elveszett, de ha többször észlelünk hasonló esetet, akkor jó lesz, ha a levélhordókra is szigorúan felügyelnek, mert olyan is történhetik, hogy az osztrák gyárak ezeket a szegény ördögöket a saját érdekükben megvesztegetik. A közönség azonban ne engedje magát fellováltatni az ilyen állítólagos iparpártoló malicziózus közleménye által, hanem haladjon a megkezdett uton előre. A siker nem marad el, ha lesz bennünk kitartás.

Egy ilyen rövidke közlemény többet árt a magyar ipar ügyének, mint 50 iparpártoló czikk, minthogy az ügybuzgalom lelohasztására van szánva, a mire ugyis kezdetben nagy hajlama van a magyar fajnak. Csakhogy kéjelegve nem kiált fel a közlemény írója: „íme, ilyen lusta a magyar: lusta, közönyös, éhhetetlen! E között a nép között akartok ti ipart teremteni? Balgaság! Mondjatok le már eleve minden reményről!“ Az ám, csakhogy ha mi bármily nehezen állunk talpra egy ügy mellett, de ha egyszer már fellángolt a lelkesedésünk, nehezen lohadunk le, és fél sikerrel nem érjük be. Tanu rá a polgári házasság, mely évek hosszú során át szenvedélyes harczi tere volt közéletünk-

nek. Ezt a mozgalmat Vészi József ur állandóan ébren tartotta s kérjük őt, hogy az iparpártolástól, ettől a sokkal nagyobb horderejű mozgalomtól se vonja meg támogatását. S főképp ne engedje meg, hogy a lapjában minden név nélkül olyan közlemények jelenjenek meg, melyek a mi fejlődő iparunkat kompromittálják s a mi sorakozó iparpártoló közönségünknek a kedvét szegjék.

Hogy a brassói Scherg Vilmos-féle gyár mintákat ne küldene, azt egyszerűen tagadjuk. Mert miért van, hogy Miskolczon mindenki kap mintákat, a ki egy levelező lapon ez iránt őket megkeresi? Tessék megnézni a helybeli kereskedelmi akadémia muzeumában ezeket a mintákat. A református főgymnázium tanári kara majdnem kivétel nélkül rendelt ettől a gyártól szöveteket és pontosan megkapta azokat s meg is voltak vele elégedve. *Érthetetlen tehát, hogy a gyárak kivételt tennének egyesekkel szemben (!)* és minden jel arra mutat, hogy a „Budapesti Napló“ közleményének a beküldője vagy áluton jár vagy pedig ellensége a magyar iparpártolásnak. Az hiszem, ha az a közlemény a Dreyfusz ártatlansága ellen irányult volna, Vészi József ur a világért sem siet oly mohósággal annak a közrebocsátásával.

Nem azt mondom én ezzel, hogy a mi iparunknak mindenféle hanyagságát és fogyatkozát el kell néznünk s vele szemben a kritika minden fegyverét sarokba kell löknünk. Mert hiszen üzleti dolgokban földolog a pontosság és megbízhatóság. De viszont áll az is, hogy azok az eredmények, az a gazdasági és nemzeti fellendülés, melyet mi e nagy arányu mozgalomtól várunk, máról hónapra nem következnek be. Türelemre és kitartásra van szükségünk, hogy czélt érhessünk. S ne tagadjuk, itt-ott még áldozatra is. Mert igaz ugyan, hogy iparunk nagy része ma már teljesen versenyképes, de viszont áll az, hogy vannak a meghonosulás kezdetén álló iparágak vagy olyanok, melyek csak ezután lesznek megteremtve s ez utóbbiak néha rászorulnak a közönség jóakaratu pártfogására és egy ideig az elnézésére is. Az csak természetes, hogy egy most alakult, kezdő magyar gyár egyelőre nem gyárt nekünk olyan tökéletes árukat, mint egy talán századok óta fennálló hasonló vállalat. Az ilyen gyárral szemben kezdetben elnézéssel

kell lennünk. Ugy kell tennünk vele, mint a szülőnek a gyermekével: szeretjük, mert a mienk. Majd eljön az idő, mikor ez a gyámoltalannak látszó eszemő megizmosodik és megszépül, mikor igaz gyönyörrel nézünk rá. Erre már is tanu lehet több vállalatunk. Pl. a Schuler-féle tollak kezdetben meglehetősen rosszak voltak, ma azonban, mondjon bárki bármit, a legkitünőbb külföldi angol tollakkal is kiállják a versenyt. Öt-hat év alatt versenyképesek lettek, de ha a közönség már kezdetben nem pártolta volna, — okvetlen megbukik ez a vállalat. A Scherg Vilmos posztógyártmányai 5—6 év alatt olyan örvendetes változáson mentek át, hogy alig lehet azokra ráismerni. Ez a gyár az anyag szoliditágában teljesen megbízható volt addig is, de a színek előkelőségére, tetszetőségére s másrészt practikus voltára kevés gondot fordított. E sorok írója már több mint egy évtizede ezt a posztót használja s ezért évekkal ezelőtt figyelmeztette a gyárat, hogy az u. n. porfogó vagyis angol színekre is legyen tekintettel, de a színek választékosságára is ügyeljen s íme ma már a gyártmányok minden követelésnek megfelelnek. Munka és áldozat nélkül ezen a földön nagy czélokot elérni soha sem lehetett. S ha az iparpártolás némely kezdő ága ezt kívánná tőlünk, meghozzuk a jövő reményében, meghozzuk azzal a nemes öntudattal, melylyel a kertész ültetni szokta a gyümölcsfákat. Az a csekély áldozat, melylyel kezdő iparunk segélyére sietünk, ezerszeres kamatot hoz nekünk. Senki se vonakodjék tehát a magyar iparpártolásától, mert nagy igazság az, mit egy kedves ismerősöm mondott, ki az iparpártolását *a hazafiság practicumának* nevezte.

Jól tudom én, hogy nagy még a közöny a mi ügyünk körül, de már kezdődik a nemzet országos szervezkedése, mert nincsen nap, hogy vagy itt, vagy ott iparpártolásról keletkező iparvédő egyletekről a lapok hírt ne hoznának. Az ügy hivei még nincsenek szerves kapcsolatban, de már megmozdultunk és tettere készen állunk. A lét nehéz küzdelme, az anyagi viszonyok súlyos gondjai, melyek országszerte lidércnyomásként nehezedenek nemzetünk lelkére, kiölték a tömeg lelkéből minden eszményi hitet, minden eszményi törekvést. Nagy az elfásultság, de azért bizzunk és soha meg ne szünjük a jót munkálni, hisz

voltak korszakok, mikor nemzetünket elfogta a közöny epidémiája. „Addig osztorozlak nemzetem, míg végre feldobog szived, vagy szivem megszakad!” így énekel Petőfi a 40-es évek közönyében és megérte a nemzeti öntudat legerőteljesebb felbuzdulását. Bizzunk mi is és ne csüggedjünk; tegye meg nemzetünk millióinak minden egyes paránya a kötelességnek azt a kis részecskéjét, mely a hazai ipar pártolása körül ó reá esik s akkor soha sem látott lendületnek indul ipar, kereskedelem ebben a most koldus országban.

A miskolczi kereskedők pedig, kik ez ideig ugyszólva ellenséges állást foglaltak el a mozgalommal szemben, ne idegenkedjenek többé, hanem álljanak a magyar ipar apostolai közé. A kereskedő azt ad el, a mit akar, s ha a vevő akarata találkozik az eladók szándékaival, annál jobb. Egyet azonban jegyezzenek meg maguknak. Mi, kik e mozgalmat megindítottuk, s kik azt az indokolatlan ellenszenvet és közönyt, melylyel ők e mozgalmat nézik, nem értjük, mi az iparpártolást itt helyben *velük oldjuk meg ha lehet, s ellenükre és rovásukra, ha másképp nem lehet.*

Nekünk állandó szervezetre, egyletre van szükségünk, hogy ezt a mozgalmat bevezessük, ébrentartsuk és irányítsuk. Éppen ezért tisztelettel felkérjük városunknak az ügy iránt érdeklődő minden polgárát, hogy legközelebb, a lapunkban közzé teendő napon a csizmadia színen tartandó előértekezletre minél számosabban megjelenjen sziveskedjenek. Jöjjön el oda *pártkülömbőség nélkül* minden ember, a ki magyarnak tartja magát, a ki azt akarja, hogy ez az elnyomott, szerencsétlen magyar haza végre-valahára a gazdasági függetlenség útjára induljon. Elég volt már a szóból, kezdjünk valahára a munkához.

Res Theatralia.

(Kapuzárás előtt.)

Holnap vesz búcsut városunkból Thalia, a holnap előadás után újból bezáródnak egy fél évre színházunk ócska kapui. Ilyenkor önkéntelenül is visszatekintünk, hogy összegezzük és összefoglaljuk mindazt, a mi kedveset, erkölcs-szellemileg hasznosat vagy kevésbé hasznosat nyújtott az elmúlt színidény, vagy a mit nyújtani elmulasztott. — Ha visszatekintünk a lezajlott idényre, úgy az első szempillantásra azt fogjuk találni, hogy az csak egyben volt gazdag — a szomorú tanulságokban. Mert igen sok szomorú tapasztalatra nyílt alkalmunk a lefolyt idényben. Lássuk ezeket egymásután és igyekezzünk legalább e tapasztalatokat a jövőben hasznunkra fordítani.

Első és legfontosabb tanulság, melyet levonhatunk az, *hogy a színház részvény társaság mai szervezetében tovább fenn nem állhat.* Ha már a mindenki által hön óhajtott megváltása a színháznak egyelőre, fájdalom, csak jámbor óhajítás, legalább a mostani keretek között tegyék meg a részvényesek mindazon intézkedéseket, melyeket a színiügy és a közönség igaz és jogos érdeke, a szakszerűbb és megfelelőbb vezetés sürögösen megkívánnak. *Az alapszabályok revisiójára föltétlen szükség van,* hiszen annak pontjai nagyobbára elavultak, és nem elegendők a mai változott viszonyokra való alkalmaztatásukban, az alapszabályok pontjai: nem hogy hozzá simulnának az adott viszonyokhoz és megkönnyítenék a színház szakszerűbb és célszerűbb vezetését, — hanem még *gátolják az igazgatóságot a szabad cselekvésben.*

Az új alapszabályoknak több joggal, nagyobb hatáskörrel, a cselekvés nagyobb szabadságával kellene felruházni

az igazgatóságot, de egyszersmind súlyosabb erkölcsi kötelességeket kellene is ezek ellenértéke képen vállalkra rakni. — Nevezetesen a színház tulajdonképeni művezetésébe alig folyt be eddig az igazgatóság, s az ezt ellenőrző felügyelő bizottság, nem folyhatott be már azért sem, mert az alapszabályok nagyobb beavatkozásra nem jogosították fel őket. Még azon igen természetesen látszó csekély ujitást is csaknem vívmánynak tekintette a helyi sajtó némely organuma, mely által az igazgató kötelezve lett a műsort az igazgatóságnak előzetesen bemutatni. Ez mindenestre olyan üdvös ujitás, a melyiknek csak az a hibája, hogy nem sokkal előbb léptették életbe. *De mi ezt korántsem tartjuk nagy ujitásnak, hanem csak első lépésnek a megkezdett irányban. Mi azt akarjuk, hogy a színház műszaki vezetése a szó legszorosabb értelmében a színtársulati igazgatóról, a r. t. igazgatóságra szálljon át teljesen.* Csak így lehet azután elejét venni annak, hogy a színtársulati igazgató ne kizárólag a 'sheftnek tekintse hivatását. Az elmúlt idényben is oly darabok kerültek színre, melyeket talán minden vidéki színpad deszkáján kifütyültek volna, de a jó miskolczi közönségnek ezeket a keserű labdacsokat is be kellett venni. Nagyobb függésbe akarjuk hozni a színtársulat igazgatóját a r. t. igazgatóságával szemben, ez utóbbit a műszaki vezetés körül több joggal szeretnők felruházva látni, de viszont megfelelő garanciákról is kellene gondoskodni a tekintetben hogy ez a reá ruházott nagy hatalmat tényleg helyesen a kitűzött cél érdekében használja fel a r. t. igazgatósága. Ezért volna szükség a r. t. alapszabályainak revisiójára. Több jog ellenében többet is kívánhatnánk a vezetéstől. A revisióban *keresztül kellene vinni a két szakosztály alakítását, t. i.*

TÁRCZA.

Szeretlek én, barna kislány.

*Szeretlek én, barna kislány, igazán,
Mint az üde, szép tavaszt a csalogány.
De szived, mint a másvilág oly titok,
Ki tudja, hogy kárhózat, vagy
Üdv világa gyul-e ott?*

*Valld ki egyszer!... Hejh, de mégse: meglehet,
Hogy a szavad összezuzná szivemet.
Kísérjen el síromba a gondolat,
Hogy te léssz tán, a ki engem
Nem sokára — megsírat.*

Simonides.

Falusi történet.

— A „Szabadság” eredeti tárczája. —

Nagy, meredek hegyek között fekszik az én falum. Remek vidék. Talán ha nem itthon volna, már azóta világfürdő lett volna belőle, de itt nem keresi senki.

Az óriási bükfákkal koszoruzott hegy-óriások közül bővizű szilaj patak rohan alá s egy napsütötte — sziklás meredek hegyoldalon nagy zuhatagban megtörik a habja, finom porrá változva lehull a környező pá-

zsitra, örökös harmattal lepi azt be. Ha a nap kisüt, renek szivárvány látszik a megtört habon, mintha a vízből készült porszemek mindmegannyi gyémánt szemekké váltak volna.

A patak rohan tovább a sziklák között, néhol kidőlt fák, ledőlt szikladarabok állják útját. Zubogva tornyosul fel a víz, s tör utat magának azok fölött, s rohan tovább.

De végre puha pázsitos gyepek környékezi, majd arrébb óriási fák árnyat vetnek reá, lassan halad tovább széles medrében. Egy egy tisztáson, hol a napsugár áttör a fák koronáján, kéklő nefejejtsek nyíllanak a partján. Ha a szellő megringatja a pázsitot, a vízparti virágok bele mártják szírmukat a patak vizébe... úgy csillog aztán rajtuk a napsugár.

Az erdő egy tisztásán egy kis fehér házikó áll. Egy öreg erdész család lakik itt. Kissé görnyedt hátú, jóságos arcú öreg emberke a ház feje. Felesége áldott, jószívű teremtés. Kivülök még egy tagja van a családnak, egy huszonnégy éves, szép barna fiú. Bátor, és úgy ismeri a rengeteg minden zegézugát s úgy jár kel ottan, mint a falu utcáján. Az öreg ember meg az öreg asszony választott is számára feleséget.

Éppen neki való leány, piros-pozsgás, dolgos teremtés, a faluban a legszebb leánynak tartják. A félóránnyira fekvő falu szélén van a házuk, de kertjük, kaszálójuk egészen az erdőig ér.

A fiatalok már régen szerették egymást, s mikor az öreg megmondta a fiának az ő és anyja szándékát, teljes volt a boldogságuk. A leány szülei is óhajtották a házasságot, mert hiszen derekabb legényt aligha találtak volna.

A legény még akkor 21 éves volt, a leány 17. Szerették egymást igaz szerelemmel. Istvánnak katonának kellett menni; három év hosszú, lassan telik el, hát még azoknak, kik mindennap epedve gondolnak egymásra, s arra, hogy mikor látják egymást újra. Hiszen akkor minden vágyuk teljesül, egymáséi lesznek. Boldogságukat nem zavarja semmi semmi.

S Magda várt...

A városból vezető országúton három férfi közeleg a falu felé; még vagy két órányira lehetnek a falutól.

Az út emelkedni kezd. Mind a két oldalon hegyek környékezik. A dudolást felhagyva, mélységes csendben haladnak to-

egy gazdasági és egy műszaki osztály létesítését, melynek eszméjét már részletesen kifejtettük lapunk hasábjain. Éberebb felügyeletre, nagyobb ellenőrzésre van szükség, mert hiszen általános, közismeretű és szomorú, dolog hogy a magyar színművészet régi, hazafias kultur missiójából, a régi szép nimbusból és tradícióból rendkívül sokat veszített, ma már igen kevés azok száma, kik a színművészet művelését önmagáért célnak tekintik. Ma már nem annyira hivatás, mint életpálya, melyen a korunkat jellemző óriási verseny minden káros hatásaival érvényesül. Mutassanak nekem egy színdirektort, ki nem meggazdagodását tekinti első céljának: az előtt kalapot emelek. Hogy e cél csak megengedett uton, ne a közönség jogos igényeinek rovására érhesse el a direktor ur, erre kell a r. t. igazgatóságának sutly helyezni.

Hogy igazgatónk az elmúlt színházi évadban is üzletember volt, azon nem esudálkozhatunk, — mert ngyszólván anyagi támogatás hiányában rá volt er utalva. Mély erkölcsi értékkel bíró klasszikus darabokat, sem jeles vigjátékokat nem láttunk néhánytól eltekintve, hanem operette, bohózat, e kettő járta szakadatlanul. A vigjáték és a dráma mostoha gyermek volt ez idényben is. A drámai repertoír, ha nem lett volna két olyan erős támasza, mint a milyen volt, csődöt mondott volna. De a méltán megérdemelt elismerést sem akarjuk a direktortól elvonni ott, a hol ő ezt megérdemli. Tagadhatatlanul dicséretre méltó buzgóságot és valljuk meg nyíltan, áldozatot is fejtett ki a tekintetben, hogy a színműirodalom legjobb, általános kedveltségnek örvendő, — s főleg fővárosi színházainkban állandóan repertoíron lévő — termékeit színre hozta, bár a választása nem mindenben sikerült, mégis ki kell főleg a követke-

zőket emelnünk: Sulamith, Hadak utja, A bolond, Eszter, Kurucz furtang és a Kis szökevény.

Továbbá elismerés illeti a direktort azért is, hogy színművészetünk oly sok jelesét szerepeltette az idényben. Énnyi jeles vendéget közönségünk egy színi idény alatt még nem üdvözölhetett deszkáin.

Ha tovább fut tekintetünk az elmúlt idényben, megint egy szomorú kép tárul szemünk elé, a mely zsibbasztólag hatott ugy színészeinkre, mint a közönségre és ez a jutalomjátékok elharpódzása, s az ennek nyomán fakadt nagy mérvű személyi kultusz volt. Már pedig a hol a színpadon az egyént a színészszel, művészt a jóbaráttal vagy barátinóval összetévesztik, ez nem szolgálhat üdvére a jó ügynek. Bár a r. t. igazgatósága megértve ez állapot tartáhatatlanságát, annak orvoslását kilátásba helyezte, de mégis e téren nyert beigazolást a színház vezetőségének néhány tagjáról az a körülmény, hogy: „Gyarlók vagyunk, mert húsból és vérből valók vagyunk.”

Külömben is inkább az igazgató anyagi érdekeit szolgálták a jutalomjátékok jelenlegi rendszerök mellett, a mely a jutalmazandó színésznek a bruttó bevétel 10%-át juttatta csupán. A közönség buzdító elismerése, a jutalomjátékok eltörlése után még jobban megnyilvánulhat az arra érdemesek mellett, s nem fognak személyi tekintetből egyes klikkek alakulni, melyek kedvenceik kitüntetésében egymást tullicizálni igyekeznek, — s nem fognak oly sajnos jelenségek előfordulni, mint az elmúlt idényben.

Tovább folytatva a szemlélődést, megint egy kellemetlen, — s a színház r. t. igazgatóságának indokolatlan, türelmetlen és zsarnokoskodó hajlamára valló — kép tárul szemünk elé. Értjük

az alatt a r. t. igazgatósága és a helyi sajtó között felmerült konfliktust.

Semmi féle tekintetek nem tették elfogadhatóvá a színház részvénytársaságnak azt az intézkedését, mely által a sajtó munkásainak a szokásjogban gyökerező azon jogát felfüggesztette, hogy a színpadra hivatásuk teljesítése közben bármikor szabadon fölmelessenek. A hírlapíró, de különösen a kritikus hivatása gyakran igen sürgősen követeli, hogy a társulat, vagy az igazgatóság néhány legtöbbször ott időző tagjával érintkezésbe lépjen. Vagy talán olyan tiltott paradicsomnak és édenkertnek tekintik azok a nagy jó urak a kuliszák birolalmát, hogy abba a profanum vulgus betolakodását többé nem akarják megtűrni, pedig a sajtó munkásai ugy sem zavarták volna a hivatásuk magaslatán álló igazgatósági tagokat a kuliszák mögötti komoly munkáikban, vagy kedvteléseikben. Kár volt ezt az intézkedést megtenni, mert sok gúnyos és rosszakaratu mosolyt esalt az ajkakra, sok sugdosásra szolgáltatott alkalmat, pedig azt mondják hogy: „Nem zörög a haraszt, ha a szél nem fujja.” Mind ez elég szomorú dolog, de mindennél szomorubb azon körülmény, hogy a megsértett helyi sajtó mai napig sem kapott elégtételt. Egy alkalommal veríg sértik a sajtót, más alkalommal, — mint a Breznay-afférral — az egész társulatot, — de ugy látszik ok nélkül sértegetni jobban tud az igazgatóság, mint méltó elégtételt adni. Ezen eljárásuk felett külömben a közvélemény már rég kimondta ítéletét, a melyet megmástitani ugy látszik nem igen akarnak, vagy azt gondolják önteltségökben, hogy minden kritikán felül állanak?

... A hogy szemekkel tovább futunk, az elmúlt színi idény csendes szemlélődésünkből a színházi zenekar fülseketítő hangjainak hallucinációja zavar

vább. Par száz lépésnyire egy keskeny kis ut vezet fel balra az uttól, fel a hegytető felé, a fák ki vannak közötté vágva, ugy hogy egészen a hegy tetejéig fellátni. Ennek a hegynek a másik aljában van a falu. S az országut körülkerüli a hegyet. A gyalogosnak — különösen a ki az erdészlak felőli oldalára akar jutni a falunak — sokkal közelebb ut ez, de fárasztó.

»No fiuk, elválnak! — szól az egyik legény, kinek zöld erdészkalap volt a fején, mellette egy már rég elszáradt rózsza, — én erre hama:abb haza érek. Meglepem őket, erre nem kell a házuk előtt elmenni, Isten áldjon meg.»

István volt, az erdész fia, ki két társával haza felé tartott, kiszabadulva a katonaságtól. Megakarták lepni a falubelieket s nem értesítették előre, hogy jönnek.

Elváltak. Az erdész felfelé haladt a hegyi ösvényen. Sietni akart, de talán izgatottsága nem engedte, vagy talán fáradt volt. Egyszerre mint egy távoli ágyudörgés, olyan hang hallatszott, s már látszott is egy fekete felhő szele, a mint mind jobban közeledett.

Gyorsabban kezdett haladni, de melle oly erősen zilált, hogy meg kellett állnia, hogy

lélegzetet vegyen. Az ut végére ért, itt félre kellett hajtani a bokrok galyait, hogy elmelessen közöttök. Fenn volt a hegytetőn. Hátra nézett, messze lenn kigyózott az országut; egy nagy kanyarodónál látszott is két fekete pont, a két utitarsa. Mig azok beérnek, besetetedik s én még világosan ben leszek a faluban.

Jó távol a hegy alatt látszott a falu házai, errébb egy kaszálón szénát gyűjtenek, sietnek a munkával, igen sebesen járnak kelnek az emberek; jobbra a kaszálótól az erdőszelelen sötétednek az erdészlakot környező fenyőfák.

»Az ott, a hol az emberek dolgoznak, a Magdáék kaszálója, biztosan ott van ő is, segít a gyűjtésnél; észre sem fogja venni, a mikor az erdő felől odaugrom, s befogom a szemét, mily édes lesz a viszontlátás.»

Mindez egy másodperc alatt futott át a fiatal ember agyán, s észre sem vette, hogy az ég egészen fekete. Csak a mikor az eső megeredt, kezdet sietve lefelé haladni a köves uton. Hoszu villámlás látszott az égen s rá szörnyű menydörgés reszkettette meg a levegőt, egy sziklafokba ütött be a villám a szomszéd hegy oldalán. A kövek messze repültek szét a tetejéről, s egy óriási

sziklatömb zuhant le belőle az alatt levő patakmederébe éppen a nagy zuhatag felé.

A fiatal ember megborzongott, sietve indult lefelé a sziklás ösvényen a magasból, jól esett felhevült arcának, ha a szél az esőcseppeket hozzá csapdosta. Recsegett a fagyaly a lába alatt. A kövek gurultak lefelé a völgybe lába alól, fel-fel ugrálva a kiálló sziklafokon, hozzá csapdosva az utjokba akadt fatörzsekhez.

Épen a nagy szakadékhoz érkezett le, hol a patak nagy zuhatagban hull alá a mélybe. Milyen szép ez, mikor a nap szíráványt csal ki a porló habból. Most rémesen zubbog a víz alá, benne visszatükrödik a fekete ég.

A zuhatag felé egy szikla hajlik s elfedi a patak egy részét, a víz alatta folyik, hull le. E szikláról kis ugrással át lehet jutni a patak tulsó partjára, mert az itt ezen az oldalon igen veszélyes az ut, különösen, ha az eső csuszóssá teszi. A sziklára könnyen feljutott, lépcsőszerű törés van rajta. Innen éppen a kaszálóra látni le. A munkások egy félszer alá húzódtak az eső elől. A félszer felől egy alak közeledik a kerítéshez. Női alak, ugy látszik mintha intene. Ő az, Magda. Megismerte volna ily messziről?

fel. Bizony árva egy zenekarunk volt az elmúlt idényben. Dicséretre méltót talán csak az „Észter“ színrehozatalánál produkált, de ez is kizárólag a Bihary érdeme. Ugy tudjuk, hogy ezen az igazgatóság már segített és jövőre a helybeli katonai zenekarral kötött szerződést, ezt elismeréssel és megnyugvással vesszük tudomásul. Bár aggályunkat fejezzük ki az iránt, hogy az ismert katonai szellem nem fogja-e egyes hazafias irányú darabok, mint például az Aranylakodalomnak stb. előadását megrontani.

De már hasonló elismeréssel és megnyugvással nem fogadhatjuk az igazgatóságnak a Csóka jövő évi tagszerződéseire vonatkozólag a mihez tartás végett kiadott néhány olyan utasítását, a mely bizonyos személyi tekintetekre inkább enged következtetést, mint a színügy s a közönség jogos kívánalmaira. Nem az ujonnan szerződöttagokra vonatkozik ez, mert azok egy részét még nem is ismerjük s így e felett még korai volna ítéletet mondani, de vonatkozik a társulat néhány tagjára, kik úgy a közönség, mint a kritika osztatlan és egyhangú elismerését vívták ki a lefolyt idényben és a kiket közönségünk szívesen látna jövőre is nálunk és örömmel szemlélné szép tehetségök fejlődését: de a kiknek a jövő évre való szerződöttagoságát az igazgatóság határozottan eltiltotta Csókának, jóllehet a társulat elsőrendű tagjai közül szerződöttag a direktor már olyanokat is ugyancsak az igazgatóság utasítására, kiknek szerződöttagoságát nyereségnek nem tekintjük.

Általánosságban meg voltunk elégedve szintársulatunk tagjaival, sőt egyesek elvesztését őszintén sajnáljuk. Az előadások általában elfogadható niveauun állottak, de nem mondhatjuk el ezt az előadások külső keretéről, a diszletekről, mely utóbbiak igen sok kívánni valót

hagytak maguk után. Korhűség és stilszerűség szinpadunkon ismeretlen fogalmak voltak.

A férfi és női kar egyaránt gyenge volt, sőt az idény vége felé felére apadt. Egyesek kisebb szerepekben ügyeskedtek és arra engedtek következtetést, hogy nem hivatásos kardalosok.

A színház r. t. közgyűlése által tervbe vett újításokat tűzbiztonsági és egyéb tekintetektől föltétlenül helyeseljük, de elegendőknek még nem tartjuk.

Meg kell még a közönség jogos érdekében emlékeznünk arról a sok zaklatásról, melynek a színházba járó közönség a bérletek, illetve a szelvénybérletek be-, vagy be nem váltása miatt ki volt téve. A szelvénybérlet rendszert jelenlegi formájában nem helyeseltjük s annak módosítását, vagy eltörlését határozottan követeljük.

Végére értünk visszapillantásunknak, s az eredmény összegezésénél önként felujdul előttünk Éder Elek kir. közjegyzőnek, a színház r. t. egyik igazgatójának, a társulat közgyűlésén tett igazán fenkölt gondolkozásra és humánus szívre valló következő beismerése: *„Mert uraim mi addig, a mig részvénytársasági szervezet vagyunk, a kereskedelmi törvény paragrafusai alatt állunk, a magasabb erkölcs szellemi érdekeket szabadon nem követhetjük, nem úgy, mint tehetné egy kizárólag erkölcsi testület, például a város. Mi a jelen szervezet mellett kellő erkölcsi súlylyal és tekintélylyel fel nem léphetünk.* Ha szóról-szóra nem is, de érdemben ezeket mondotta, mi csak őszintén sajnálhatjuk, s velünk együtt a színügynek s a közönség jogos igényeinek a barátai is, őszintén sajnálhatják, hogy e meggyőződés még nem érett meg a színház r. t. minden tagjában.

Ifj. Kazay László.

Sietve készül ugrani a patak másik partjára, lába alatt megmozdul a kő, hirtelen bele fogódzik a szikla szélébe, a kiálló éles kő megvérezi kezét, kimozdul a laza kődarab, görcsösen szorítja azt kezében, kétségbeesett sikolylyal lezuhan a zuhatag alá egy kiálló sziklára. Zuhog a víz le a magastól, kerülgeti a kiálló sziklát, melyen az ifju fekszik. Kalapját lesodorta az ár, már az lenn uszik valahol az erdő szélén. A fejből patakzó vér egy kis darabon megfesti a patak zavaros vizét. A véres vizet viszi az ár tovább szikláról sziklára, már összevegyült s olyan zavarossárga, mintelőbb.

Egy leány fut kétségbeesetten, árkonbokron keresztül. Maga sem tudja, miért, valami úgy vonzotta. Rossz sejtélem gyötöri, hátha ő az. Rohant felfelé. Melle el-elful. Megáll és ismét futni kezd.

A patakban valami uszik lefelé, egy kalap, zöld, mint az erdészeké, mellette egy rózsza. Már biztosan tudja, hogy ő az.

Már majdnem összeesik. Arcza sápadt, homlokán hideg veríték gyöngyözik. Haja összekuszálódott. Pár lépés még felfelé, már látni is a mozdulatlan fekete tömeget a szürkületben. Át kell gázolni a patakot, hogy hozzá jusson. Sietve ugrál egyik kőről a

másikra. Most nagy a távolság, bele gázol az övig érő sárga vízbe, a zuhatag rémesen zuhog alá a magasból. Ő nem törődik vele, felkapaszkodik a kiálló kőre, leborul a mozdulatlan tetemre, sir, zokog, jajgat. A zuhatag tompa egyhangú dübörgésétől nem hallani szavát.

A férfi nyöszörögni kezd. A leány sietve kapja ki kendőjét, kötözné a sebet, de keze reszket, nem bír magával. Görcsösen kapaszkodik a sziklába, ráborul a halottra, csókolja a ruháját, arcát, a hol éri.

A zuhatag mormol tovább, forog, a hab összevegyül, a vérrel viszi magával lefelé, sziklaról-sziklára. Majd megcsendesül a folyása, magas fák között vezet az útja. Egy tisztáshoz ér. Az ég már csillagos. Az erdő illata oly kábitó.

„Magda, Magda, — hallatszok messziről — hol vagy“. — Az erdészlak előtt az öreg asszony rakosgatja az ablakból a virágot a csurgás alá, motyog magában. Oda hívja az urát. „Nézd már ez a rozmarin a hat madik ágat hajtja — ha haza jön István, de megőrül neki, hisz Magdolnától kapta.

... Az országut felől dalolva ért a falu utcájára két legény.

Polatssek Arnold.

Városi zálogház.

Lapunk hasábjain néhány hónappal ezelőtt egy városi zálogház létesítése iránt javaslatot tettünk. Szavunk kiáltó szó volt a pusztában! Nem is csoda. Nem nagy urak érdekeiről, hanem a szegény, földhöz ragadt nép érdekeiről van itt szó, már pedig ilyenkor csak süket füleknek beszélhet az ember.

Nem kell indokolni, hogy miért volna égető szükség egy olyan városi intézményre, a hol a megszorult, szegény ember tisztességes kamatra kaphatna pénzt valamely ingósága után. Megszorult, szegény ember van ebben a tejjel-mézzel folyó Kánaánban elég, de különösen itt, paradicsom Borsodvármegye székvárosában, a hol a külvárosoknak semmi előnyben nem részesített népe keservesen nyögi az egyenes és görbe adókat, járda- és kövezeti költséget, (bár ő maga nyakig uszik a sárban), a mik mind köteles dolgok ugyan, de nehéz ám azt megfizetni annak, a kinek nincs miből. Fizetni pedig kell, mert a nem fizetés nyomában föltűnik zord ábrázatával az állami és városi lét főtartásának egyik legfontosabb közege: a végrehajtó, a ki nem hajt ugyan végre senkit, de oly alaposan ki tud pakkolni a házból, hogy sirva néz utána az ölbéli gyerek is. Denikve, ha nem tudsz fizetni, hát keres kölcsönt szerencsétlen ember, ha pedig nem kapsz, hát akkor akaszd ki a mellényed gomblyukából az órádat és lánczodat, feleséged füleiből a fülöngyöket, de meg a karikagyűrűt is lehuzhatod az ujjadról és siess velök a zálogházba. Ott kapsz pénzt, a minek az ára száz forint volt, arra kapsz huszonöt forintot, tisztességes huszonnégy perzent mellett, a mit előre levonnak tőled. Ha pedig nincs aranyad, ezüstöd, sem szűröd, sem subád, akkor bizony a párnákat, derekaljakat kell elvinni magad alóli s örülj, ha ilyen lim-lomra tisztességes harminczhat százalékkal mellet kaphatsz valamit.

Vegyük a telet, meg a vele járó nyomoruságot. Bizony, tekintetes városi hatóság, van ám úgy ilyenkor, hogy sok helyen nincs mit enni s száználmas karavánok indulnak meg a zálogházak felé. Sok ilyen dolgot lehetne elmesélni, de valamennyinek a vége csak oda lyukad ki, hogy a zálogházak rettenetes perzentjei s a tulságos alacsonyra tett becsérték azt rontják meg, a ki legjobban rászorulna az emberek segélyére, a hatóság támogatására: a földhöz ragadt, szegény embert.

A zálogházakról szóló 1881. évi XIV t. czikk szerint a zálogházaknál szedendő kamatok nagyságát az illető törvényhatóság meghallgatásával a miniszterium határozza meg. A miskolczi zálogházakban az ékszer után 12°/o-ot, ruhaneműek után 16°/o-ot szabad a törvény értelmében szedni. Ámde mit a zálogos uraknak a törvény, mit a szabályrendelet, ők önhatalmulag kétszer annyi kamatot szednek, vagyis az ékszerek után 24°/o-ot, a ruhaneműek után 32°/o-ot. A kinek nem tetszik, hát ne kérjen tőlük pénzt. A dologban az a legcsodálatosabb, hogy a mikor a közönség a *törvénytelen kamat szedés* miatt panaszra megy a városi hatósághoz, ott maga a referens mondja, hogy *a bajon nem segíthetnek, mert Miskolczon a zálogházak törvényes kamat százaléka oly csekély, hogy abból a zálogos urak nem tudnak megélni.*

A zálogos urak nem rég folyamodtak a kamat százaléknak fölemelése végett a miniszteriumhoz. Nem sikerült. Sem Miskolcz város tanácsa, sem a vármegye alispánja nem pártolta a kérvényt. Ez azonban legkevésbé sem zsenirozza a zálogos urakat. Ők szedik a dupla kamatszázalékot önhatalmulag, *törvénytelenül*. A kinek nem tetszik, menjen panaszra az atyauristenhez, mert más ezen a bajon már nem segít.

Nos hát uraim, tisztelt városi tanács, ez nem jól van így! Ilyen körülmények között nagy kötelességek hárulnak a hatóságra. A

miként éhínség idején az állam nem várja, hogy lelketlen emberek magasra srófoltsáron árulják a kenyeret s a jövő terméshez szükséges magot, hanem maga adja azt tisztességes, elfogadható áron; éppen ugy kötelessége minden hatóságnak, városnak vagy falunak, hogy a maga megszorult, inséges helyzetbe jutott embereinek legalább annyira segítsen, hogy azoknak szorult helyzetével vissza ne élhessen senki.

Itt ennél a dolognál nem szabad kedélyeskedni. Rettenetes bünt követne el a hatóság, ha ez ellen a baj ellen nem keresné az orvoságot, ha továbbra is ott hagyná a szegény néposztályt az uzsora karjaiban.

Ezen a bajon pedig csak úgy lehetne segíteni, ha *Miskolc város maga állítana föl egy zálogházat*. A városnak vannak erre alkalmas tőkék, melyek ezen az uton nagyon szépen gyümölcsözhetnének s a városnak tekintélyes jövedelmet hajtanának.

Két üdvös célt lehetne tehát ezzel elérni. Először a város tekintélyes jövedelemhez jutna, másodsorban a szegény néposztály nehéz sorsán segítve lenne eme állásos intézmény által.

Nagyon ráférne ugy az egyikre, mint a másikra.

Városi és megyei ügyek.

== **Borsodmegye közigazgatási bizottsága** f. évi április hó 10-én d. e. 9 órakor Miskolcra a vármegye székháza tanácstermében rendes havi ülést fog tartani.

== **Pályázat.** Báró Vay Elemér főispán a mező-csáthi járásban rendszeresített s elhalálozás folytán üresedésbe jött évi 900 korona fizetés és 300 korona uti általánnyal javadalmazott járásorvosi állásra pályázatot hirdet. A kérvények f. évi május hó 15-ig nyújthatók be a főispáni hivatalhoz.

== **Pályázat rendőrtanácsosi állásra.** Miskolc város képviselőtestületének 80/899 sz. végzése szerint egy harmadik tanácsnoki állás rendszeresítése határozatán el, ezen állásnak választás utján való betöltésére Soltész Nagy Kálmán polgármester pályázatot hirdet. Az állás javadalmazása 2400 korona fizetés és 300 korona lakbér. A pályázótól megkivántatik, hogy jogvégzett legyen. Az állást elnyerni óhajtok pályázati kérvényeiket f. évi 22-ig nyújthatják be Miskolc város polgármesteri hivatalához.

Felhívás előfizetésre!

Az új évnegyed küszöbén fölkerjük lapunk előfizetőit és olvasóit, hogy előfizetéseiket megújítani és lapunkat minél szélesebb körben terjeszteni sziveskedjenek.

Lapunk immár kilencz év óta hirdeti a **függetlenség és szabadság** magasztos elveit, ápolja az emberek önálló, szabad gondolkozását s ebben a felfogásban a közélet iránt való meleg érdeklődést. A városi és megyei közkérdésben — **őre volt a nép igaz érdekeinek.**

Mint szikla, őrt fog állni jövőre is a nép érdeke mellett s itt alkut nem ismerő igazságérzettel emeli föl szavát a nagyokkal és hatalmasokkal szemben.

Szóval a „**Szabadság**“ minden irányban halad a régi nyomokon s számít ugy Miskolc városára, mint Borsodvármegye közönségének szíves támogatására.

Miskolc, 1900. április hó.

A „**Szabadság**“

szerkesztősége és kiadóhivatala.

UJDONSÁGOK.

— **Eljegyzés.** Faragó Sándor, a János kölc. életbiztosító intézet hivatalnokja, fiatalságunk közkedveltségü rokonszenves tagja, ma tartja eljegyzési ünnepélyét szűk családi körben Szirmay Béla földbirtokos és nagyberlő bájos és nagy műveltségü leányával Gabriellával, Kohányban, Zemplén vármegyében.

— **Egyházkerületi közgyűlés.** A tiszánineni ev. ref. egyházkerület közgyűlését május hó 16-ik és a következő napjain tartják meg Miskolcra, a felsőbb leányiskola dísztermében báró Vay Béla v. b. t. t., főrendiházi alelnök és Kun Bertalan püspök kettős elnöklése alatt. — A gyűlésen számos fontos ügyet tárgyalnak. Minden valószínűség szerint a kongrua is vita tárgyát fogja képezni, melynek késedelmes kiosztása ellen már most is sok a panasz. Különösen azok panaszkodnak, kik jogos illetményeikből eddig még egy filiert sem kaptak.

— **Halálozások.** Mayerweck Lajos f. hó 2-án életének 73 ik évében jobblétre szenderült. — Péchy Ilonka életének 17-ik évében rövid szenvedés után örök álmra hunyta le szeméit. Béke poraikra!

— **Dalárda-gyűlés.** A miskolci dal- és önképző-kör évi rendes közgyűlését vasárnap délután 3 órakor tartotta meg a vasúti műhely éttermében, melyen a tagok nagy számmal vettek részt. Az igazgatóság a gyűlésre dr. Rohay Béla titkárt küldte Miskolcra, hogy a dal-egyesület működéséről közvetlen tudomást szerezzen. A gyűlést Rácz László elnök szép beszéddel nyitotta meg, mely után Valástsek Ignác titkár olvasta föl a múlt évi közgyűlés jegyzőkönyvét. Ezután Ruttkay Menyhért karnagy olvasta fel évi jelentését, melyben a dalkör művészi fejlődéséről s az év eseményeiről számol be. Megemlítendőnek tartjuk a jelentésből, hogy a dalkör az Uj világ utcán 8000 korona értékben egy csinos házat vásárolt, melynek három tágas szobáját az egyesület helyiségül legközelebb kényelmesen berendezi. Krón Ignác védelnök, műhelyi főnök ezután fölkererte dr. Rohay Béla titkárt, hogy a kitüntetésre ajánlott működő tagok között az ajándéktárgyakat ossza ki. Dr. Rohay Béla szép buzdító beszéd kíséretében Kruppa János, Thom Nándor, Andó László, Szarka György, Danielisz Bertalan, Andreidesz Kálmán, Tusa Pál és Neszedely Bertalan régi és szorgalmas tagoknak szép és értékes emléktárgyakat adott át. A számvizsgáló bizottság javaslatára Rácz István pénztárnoknak a felmentvényt megadta a közgyűlés. A napirend letárgyalása után Krón Ignác védelnök, köszönetet mondott dr. Rohay Béla titkárnak a gyűlésen való megjelenéséért; melyre dr. Rohay lelkes beszédben fejtegette a dal-egyletek működését s biztosította az együletet az igazgatóság támogatásáról. A gyűlés végén a dalárda a „Haza“ és „Szerettefiek“ című kardalokat énekelte el nagy hatással.

— **Két végtárgyalás.** Két érdekes bünpört tárgyalta a napokban a miskolci kir. törvényszék. Szerdán Drótos József miskolci mezőőr felett ült törvényt, ki 1896. november hó 8-án Kalida József ugyancsak miskolci lakost ugy összekéselte, hogy ez 5 nap mulva súlyos sérüléseibe belehalt.

Védője dr. Grósz Viktor a jogos önvédelmet iparkodott kimutatni és a B. T. K. 79. §. kérte alkalmazni. Az esküdtszék azonban Szekrényessy Árpád elnöklése alatt a szándékos emberölés büntényét látta fennforogni, melynek alapján az enyhítő körülmények figyelembe vételével hat évi fegyházra ítélte Drótot.

Csütörtökön Fodor Pál többszörösen büntetett és erkölcsileg teljesen elvetemült és elzüllött ember ült a vádlottak padján, vádoltatván 2 rendbeli rablás és 2 rendbeli rablás büntetvének a kísérletével. A vádlott vakmerően s konokul tagadta a terhére rótt bűncselekményeket. De hiába való volt minden tagadás, mert a tanúk nagy serege bizonyította a bűnösséget. A bizonyítási eljárás után Déván Ottó kir. ügyész mondotta el hatalmas vádbeszédét s kérte vádlottat bűnnek nyilvánítani 2 rendbeli rablás büntetvében és rablási kísérletben, majd dr. Kovács József tartotta meg védbeszédét, melynek keretében bizonyítani igyekezett, hogy védenche csupán csak zsarolás vétségét követte el. Hosszas tanácskozás után az esküdtszék meghozta verdiktjét, melyet Kun Kálmán esküdtszéki főnök hirdetett ki s a mely szerint Fodor Pál bűnös 2 rendbeli rablás büntetvében, és 1 rendbeli rablás büntetvének kísérletében és 1 rendbeli zsarolás büntetvében. Ezután a kir. törvényszék hozta meg ítéletét, melynek értelmében Fodor Pál hét évi fegyházra ítéltetett. — Az ítélet jogerős lett.

— **A miskolci közegészségügyi körben** megüresedett körorvosi állásra, mint hirlik, dr. Egri Miksa h. körorvos, dr. Kun Ignác edelényi körorvos, s dr. Fátol Dezső miskolci körorvos pályáztak. A választás, mint jeleztük, f. hó 24-én lesz.

— **Gyámpénztári ülés.** A felsőborsodi ev. ref. egyházmegye gyámpénztárának választmánya Palcsó Károly és Vladár Ervin t. bírák elnöklése alatt Bánfalván április hó 2-án tartotta számvéüülését az egyházmegyei egyesített gyámpénztár múlt évi bevételei és kiadásai felülvizsgálása tárgyában. Jelen voltak az összes bizottsági tagok: Dobozy István, Bárczay László, Botos József, Dávid József, Sáfán Dezső és Szuhay Benedek. A gyűlés Svingor József megyei pénzkészítő dékánnak javaslatára folytán minden segélyre szorult özvegy évi jutalékát egyenként 260—260 koronában állapította meg. E szerint Felső Borsod papsága fenntartotta továbbra is az egyházmegyei gyámátartat és ma 36.425 k. 88 áll. tőkének tulajdonosa, miből egy-egy lelkész özvegy ma már 260 korona segélyt kap. Ha ehhez hozzávesszük az országos gyámpénztárból nyerendő 500 s a kerülettől nyerendő 120 koronát, egy özvegy évi illetménye 880 korona, melyből szegényesen bár, de meg lehet élni már. Mily nagy haladás ez a pár év előtti állapothoz képest is, a midőn még 25—30 frt alamizsnát kapott egy-egy lelkészözvegy.

— **A karszemélyzet jutalomjátéka.** A munkából mindig a legnagyobb, a dicséretből mindig legkisebb volt az ő részök. Ez a sorsa a karszemélyzetnek többé kevésbé csaknem mindenütt, kétszeresen ez volt a sorsa nálunk Miskolcra. Pedig nem azért, mintha méltán rá szolgáltak volna erre a sorsra, mert a karszemélyzet minden egyes tagja megtette a maga kötelességét, ha mindig jól nem is produkált. A vezetés, a betanítás rovására is sokat irhatunk.

Holnapután lesz az utolsó előadás, mely alkalommal a karszemélyzet jutalomjátéka alkalmából a Nani fog színre kerülni. — Közönségünk részéről megérdemelnének a nemzet e derék napszamosai annyit, hogy legalább ez egy estét tegye nekik igazán feledhetetlenné.

— **Táncmulatság.** A felső-borsodi ev. ref. egyházmegyének Ozdón f. hó 22-én tartandó közgyűlés alkalmából az ottani tiszti kaszinó nagytermében az ev. ref. missiói egyház templomépítési alapjának javára zártkörű táncmulatság fog tartatni.

— **Féltékenységből.** *Traffer* Péter munkás legény sem tudta megérteni, hogy nem érdemes az a lány a szerelmére, a kit félteni kell. Ha félti, ugyis hiába félti, mégis leütötte azért a lányért, a kit szeretett, *Nulber* Miklóst, kit egy nagy vasdarabbal úgy ütött fején, hogy eszméletlenül és véresen esett össze.

— **A tanítónők szabadságideje.** Nagyon fontos ságu humánus rendeleteket bocsájtott ki a közoktatásügyi kormányzat. Családi körülmények folytán szabadságolt állami tanítónők az eddigi uzus szerint, helyettesítésük ideje alatt csak fizetésük felét kapták. A miniszterium mérlegelve azon körülményt, hogy éppen ebben az időben a nélkül is súlyos anyagi feladatok várokoznak rájuk, rendeletet bocsájtott ki, hogy a helyettesítés költségei ezentúl teljesen a tárca költségét terheljék.

— **Csordás Balázs** tíz éves és már erkölcsileg teljesen romlott. Szomorú kép, s még szomorubbá teszi azon körülmény, hogy hasonló tünetekkel egyre sürűbben találkozzunk. Sokkal mélyebben van itt a baj, mint a felületes szemlélő az első pillanatra gondolná. *Csordás* Balázs csak egyike annak a sok elzülött kis existenciának, kiket az ideges, rohanó s az erkölcsi nevelést oly mostoha gyermekének tartó korunk az utcára, a bűn karjaiba dobott. *Péter* Istvánné zsebéből akarta ennek pénztárczáját a piacon kilopni, de úgy látszik nem volt még benne elég gyakorlott és rajtaveszett.

— **Varógép.** Egy varrógép miatt kellett *Tóth József* fasuti munkásnak már harmadikban Budapestre utazni Miskolcra. Ugy esett a dolog, hogy a *Singer* és társa cég egyik ügynöke rábeszélte a szegény ember feleségét, hogy vegyen részletfizetésre egy hatvan forintos varrógépet. Kevés volt a kenyér a háznál, de azért az asszony aláírta a kötelezvényt. A férjének nem is szólt róla. Néhány nap múlva aztán megérkezett a varrógép. *Tóth József* dühbe jött, a miért a felesége ilyen költségbe kergette s nem akarta kiváltani a gépet. A cég bepörölte *Tóth* né a budapesti járásbírósnál. Ezért kellett *Tóth József*nek Miskolcra Budapestre menni. A mikor másodszer megjelent a tárgyaláson s megmutatták neki a felesége aláírását, olyan dühbe jött, hogy kikapta a fölperes ügyvéd kezéből a szerződést s darabokra tépte. A régi bajához most egy újabb, sokkal komolyabb járult. A törvény ugyanis okirathamításnak minősíti azt, ha valaki egy kötelező okiratot megsemmisít. Most már tehát okirathamítás címén került a boldogtalan vasuti munkás a vádlottak padjára. *Tóth József* az ügynököt hibáztatta, a ki a gépet ráerőszakoltatta a feleségére, noha tudnia kellett volna, hogy olyan szegény embernek, a milyen ő, kenyérre is alig telik. A törvényszék tizenöt forint pénzbüntetésre, esetleg két napi fogházra ítélte a vádlottat, a ki az ítéletben belenyugodott.

— **Sertésvész.** Diós-Győr és Kis Győr községekben a sertésvész hivatalosan megállapított s mindkét község sertésállományára zárlat rendeltetett el.

— **A gazdaközönségnek.** Az impregnált csillagjegyű takarmányrépa-magvakat sokszor hamisítják, a mennyiben egyes vidéki kereskedők gyakran csak néhány zsák impregnált csillagjegyű répamagot rendelnek és ha ez elkel, akkor mindenféle csekélyebb értékű magot árusítanak csillagjegygyel ellátott zsákokból, hogy ez által elhitessék, hogy a zsákokban impregnált takarmányrépa-magvak foglaltatnak. Szükségesnek tartjuk a gazdaközönséget figyelmeztetni, miszerint a valódi csillagjegyű impregnált takarmányrépa-magvak, melyek különösen az által tűnnek ki, hogy csirázási energiájuk erős, gyors, kikelésük erőteljes, csirázó képességük magas, továbbá a fajtáknak a fajazonossága, a magvak leggondosabb tisztí-

tása és a meglepő nagy termés által, — kizárólag egyedül *Mauthner Ödön* csász. és kir. udvari szállító magkereskedő cégénél Budapesten kaphatók. A praktikus gazda a magvak vásárlásánál ne a legolcsóbb, hanem azon vetőmagnak adjon előnyt, a mely a nagy és biztos haszon elérhetésére a legtöbb módot és legnagyobb garanciát nyújtja.

— **Az államvasutások előléptetése.** Az államvasuti hivatalnokok előléptetési sorozatát már véglegesen megállapították. A kinevezéseket már legközelebb közzéteszik. Őszesen a hivatalnokok több mint ötödrésze lép elő. Az előléptettek április 1-től számítva kapják magasabb fizetésüket.

— **A miskolci nyilvános közkórház évi kimutatása.** Dr. *Singer Henrik* igazgató szerkesztésében a napokban hagyta el a sajtót, mely közkórházunk jeles vezetése mellett tanuskodik. A betegek létszáma újból emelkedett, s immáron teljesen elodáztatatlanná vált az átköltözködés. A gondolat szerkesztett jelentésben dr. *Pfliegler Imre* ismerteti a nevezetesebb kórosokat.

— **Ha nincs stempli.** Egyik közeli városkában, mint minden kisebb városkában, vasárnap délután a bélyegelárusító helyek be vannak zárva. S mivel ilyenkor a postán nincs szolgálat, egyáltalában nem lehet bélyegyet vásárolni. A minap egy ur ember járt ott s éppen vasárnap délután sürgős levelet akart föladni. Járt kelt össze vissza, de bélyegyet sehol sem tudott kapni. Végre is bement a vendéglőbe s holmi ázsiai állapotokról kezdett mesélni a vendéglősnek. A vendéglős indignálva hallgatta haragos vendéget, aztán karonfogta és elvezette a legközelebbi levélszekrényhez. Ott elkérte a levelet s amugy *bélyeg nélkül* bedobta a szekrénybe. A haragos ur erre még nagyobb méregbe jött, hiszen éppen bélyeg nélkül nem akarta a levelet föladni. A vendéglőst azonban az idegen mérgeződése nem hozta ki a sodrából, hanem flegmatikusan szólt:

— Most tessék bedobni a szekrénybe egy tíz fillérest. A levélhordó majd kiveszi és fölteszi a levélre szükséges bélyegyet...

— **A muszka vendég.** A kellemetlenkedő nátha, a mióta komoly betegséggé növekedett és az imponálóbb influenza nevére vette föl, állandó réméné vált az emberiségnek. Sajátságosnak találjuk, hogy míg a pestisnek leghalványabb és legtávolibb rémképe is egész közigazgatási szerveket hoz lázas mozgásba, addig az influenza járvány nyakunkon levő veszélye ellen jóformán mitsem tesziünk. Bár — sajna nem is áll sok eszköz rendelkezésünkre e ki nem tanulmányozott kór megállítására, de viszont tény az, hogy öntudatos óvatosság lényegesen megnehezíti a járvány terjedését. Elsősorban sürgős szükségnek tartanók tehát, hogy vagy nyilvános felolvasás, vagy pedig népszerű nyomtatványok útján megismertesse a laikus közönséggel a czélszerű védekezés módjait.

— **Tűzoltó gyakorlatok.** Szombathy Sándor tűzoltó egyetemi főparancsnok az egyetemi önkéntes tagjaihoz a következő felhívást bocsátotta ki: A szolgálati szabályok 10. szakasza értelmében a tavaszi gyakorlatok április hó 1-ével kezdetét veszik. Felhívom az egyetel minden egyes tagját, hogy április hó 8-án és ezentúl minden vasárnap d. u. 2 és félórakor a tűzoltó örtanyán teljes felszerelésében jelenjen meg; a gyakorlat megtartását az örtoronyban fehér lobogó jelzi. — Ha valaki a gyakorlatokon való megjelenésében akadályozva volna, ezt írásban hozza a parancsnokságnak tudomására, különben a parancsnokság háromszori igazolatlan mulasztás esetén a szolgálati szabályok 13. szakaszának a) és b) pontja értelmében fog az illetővel szemben eljárni. Csak annyi megjegyezni valónk van, hogy az egyesület szolgálati szabályzatának fent idézett pontját már régebben kellett volna teljes szigorral alkalmazni, mert az egyesület némely önkéntes tagja előtt a fegy-

lem és alárendeltség ismeretlen fogalmak. Már pedig e derék egyesület szép tradíciójához méltóan hasznos működését kellő feyelem nélkül ki nem fejthet.

Színház, Művészet.

A kis szökevény.

(Balettszerű operett 3 felvonásban. Irták: *Seipnér* és *Harry Nicholls*. Zenéjét szerzették *Monckton*, *Lionel* és *Caril Iván*. A miskolci nemzeti színházban színrekerült először: 1900. április 3-án.)

... Mulattató, bohókás operett, az újabb irányt képviselő angol daraboknak egyike, mely a hatást operettben feltétlenül a ko-reografiához: a balettszerű felvonulásokhoz és csoportosulásokhoz köti. A librettisták, el-térőleg a classikus operette libretto meste-reitől, nem nyújtanak öntudatos drámai conceptiót, hanem életképeket, vandvilleszerű jeleneteket kapcsolnak össze, — miáltal a cselekmény mozaikszerűen összerakottnak tűnik fel. De ezek a jelenetek subtilisan és bájos mesterkéeltséggel sorakoznak egymáshoz és feltétlen hatást érnek el. A zene-szerzők természetesen a szöveg könnyedségéhez alkalmazkodnak. A belépő és szóló énekszámok, a duettek mind megannyi dal-lamos, chansonszerű zenei termékek; a szöveg természetéhez képest mélabus bölcső-dalok, banarolleok, vigan csengő couplek, váltakozva hangzanak el, míg a finálé-mu-zsikában szenvedélyes galopp vagy kankán ütemek dominálnak.

Az exotikus „Gésák” és „Görög rabszolga” nyert csatái után — hasonló irányban próbált szerencsét a „Kis szökevény” is. Szerencsét próbált és megnyerte a csatát a közönség izlésével szemben. Nálunk hatványozottabb siker övezné az újdonságot, ha Csóka igazgatónak eszébe nem jut a tizen-kettedik órában színre hozatni. A szezonbau repertoírjának erős támasza lett volna. — Az operett meséje röviden a következő:

Gray *Vindefriede* (Csongory), egy árva zárdai bakfist gyámja, *Lord Coodle* (Breznay) unokaöcsének, a *viveur Stanley* *Eduárdnak* (Latabár) szánta nőül. A fiatal lány azonban — kit jövendőbelijéhez még ismerettség sem köt — hallani sem akar tervbevett házasságáról. A fenyegető terv megvalósulását kijátszandó, a szökés gondolata jut eszébe. Szökni akar s czélja kiviteléhez kezét is nyújtanak neki a vándorló olasz énekesek, a mint a klastrom kertjének csendjét arra vetődve danájukkal felferik. Az olasz troubadourokkal és zárdai kuktájával (Györe), a ki ugyanis az énekes trupp csinos táncos-nőjébe habarodik, — a kis bakfist szépen kerekelt old.

Mennek és mendegélnek olajfakkal szegély-zett poros országutakon s egy szép napon megérkeznek Ajaccióba. Pöngetik a mandolinát utczáról-utczára járva — persze a kis szökevény is, kinek feltűnő szépsége biztosítani látszik a kalmár-lelkű énekesek vándorló üzletét. Kőborlásuk közben egy elő-kező fogadóhoz érkeznek, hol *Stanley* urfi demi-mondeok társaságában csapja a szelet s közülök egyiknek már már házassági ígér-etet tesz, a midőn egyszerre a troubadour-társaságában nótázva, kaczagva betop-pau közéjük a kis szökevény.

Stanley urfi szíve a kis szökevény láttára tüzet fog. Szerelmittasan közeledik feléje — és megkéri a kezét. A kis szökevény nem is idegenkedik a csinos fiutól és ki is jelenti, hogy nőül menne hozzá, ha az olasz énekesek nem ellenzik. De az olaszok — afféle maffia lovagok — csak abban az eset-ben akarnak hallani a házasság létrejötté-ről, ha *Stanley* urfi drága pénzen megváltja tőlük a kis szökevényt. Mítettő legyen a szerelmes urfi? Az olaszok által követelt válságdíj horribilis összeg, annyival nem rendelkezik, — de viszont a lányról sem ohajt lemondani. Kapja magát a gyámja

szobalánya jövendő-elijének Flippes jockeynek segítségével tervet eszel ki — és a kis szökevénynyel meg az élelmes jockeyval egyetemben Velence felé vitorláznak, — bár az olaszok vendettája kíséri őket.

Gyámja és gyámjának felesége azonban keresésükre indulnak, szintugy a megkárosodott és vérbosszút szomjazó taliánok. Megjegyzendő, hogy a kis szökevény gyámja időközben currentáltatta gyámleányának a :árdából történt szökését, mennyivel nagyobb lesz hát meglepetése, midőn a lagunák városában a karnevál alkalmával rajtacsipi — nem csak Stanley urfit, de ugyanakkor annak ölelő karjai között — a kis szökevényt, unokaöccsének immár szerelmes hitvesét.

Eddig a darab rövid meséje.

Az előadás ugy a premier alkalmával, mint az azt követő esteiken gondos ensembléről és kiállításról tett tanúságot.

Ugy a magán szereplők, mint a kardalósok és dalosnók igyekezettel, a lehető legjobbat nyújtották.

A csoportosítások, balletszerű figurák helyes és tetszetős rendezéseért feltétlenül a dicséret hangján kell megemlékeznünk *Ferenczről*, kinek a darab színrehozatalában különben is orozslánrésze van.

A kis szökevényt *Csongory* a töle megszokot bájjal és temperamentummal személyesítette. Chikes volt, szépen és izlésen tánczolt és ezeken kívül elegáns toilettjeivel is gyönyörködtetett.

A második felvonásban a művész gyönyörű selyem-ruhában jelent meg, melyre a pompás virágdiszeket és ékítményeket a művész iránt érzett tiszteletből ajándékképpen *Dolleschall* Gabrielle urnó, társadalmunk eme fennkölt gondolkozású tagja művészi kezekkel festette. *Stanleyt Latabár* creálta. Játékával igyekezett pótolni hangterjedelme fogyatékosságát. Különben bíráló székünkben üve csaknem leszédültünk ama részegítő gyönyörtől, hogy *Latabár* három estén át — tudta a szerepét. Nem viseltünk irányában rosszakarattal, hogy ezeket megjegyezzük; de a saison végén győzött meg arról minket, hogy tud játszani ha, akar.

Ledofszky (Carmenita) szerepében kifogástalan volt. Énekes leányt személyesített, felruházva szerepét pezsgő jókedvvel és eleven-séggel.

Györe, a szerelmes kukta, törölmetszett alak volt. Joviális jeleneteit diszerűen kihasználta. A harmadik felvonásban Ámor jelmezében megjelenve, a közönség minden rétegében hangos derűtséget keltett.

Ferenczit Flippes jockey alakításáért nem kevesebb tapsban részesült, mint a minő dicséretben ügyes és ambícióját bizonyító rendezéseért. A közönség szívből kacagott mókáin, a mint papír-massé paripájával a színen ficzánkolt. Csak a szövegbe nem illő, olykor izléstelen extemporizálását hagyná el!

Coordlet, a gyámot *Breznay*, a feleségét *Tharassovits*, unokahugokat *Huckstedt* személyesítette. Szintelen szerepükéről sem jót, sem rosszat nem mondhatunk. Három demimondot láttunk *Ráthonyi*, *Abonyi* és *Fekete* Etel alakításában. — *Bethleni* a troubadour karmestere egy-két szomorú gondolatot érzéssel énekelt. — A zenekar újból gyengén, de a diákok annál erősebben működtek.

Irodalom.

** **Uj szépirodalmi folyóirat.** Kassán Hajnóczi József hírlapíró szerkesztésében és kiadásában most jelent meg a Vasárnapok heti folyóirat — első száma. A szerkesztő meginterwiewolta az irodalom nagyjait, a vidéki szépirodalmi-lap jogosultságát illetőleg, s a mintegy ötven vélemény között ott találjuk a *Jókai*, *Ágai*, *Tóth Béla*, *Hegedüs Sándor*, *Beóthy Zsolt*, *Berzeviczy*, *Vadnay*, *Herman Ottó*, *Falk*, *Rákosi Jenő*, *Herczeg*, ifj *Ábrányi Kornél*, *Berczik*, *Szinnyei*, *Bartók*, *Kozma*, *Benedek*, *Tömörkény*, *Sipulusz*, *Szabolcska*,

Kendi, Kiss, Bársony, Makkai, Gárdonyi, Pekár és sok más író szellemes választ. Speciális vidéki ízű, kassai vonatkozású cikkein kívül Fényes Samu [dr. ir a kritika hiányáról, Fadrusz János a kassai honvédsoborról, Deil Jenő verset, Fáy Ella novellát, Kassius humoreszket és König Péter zenei cikkelyt közöl s a lap tartalma egyébként változatos és eredeti. Érdekes rovatain, talpraesett cikkein kívül képből mutatja be Takács Menyhért dr. premontrei koadju-tort, Münnich Aurél dr. orosz. képviselőt, mint a Kárpátgyűlés elnökét, Kozora Endre prépostot és az új kassai muzeumot. A negyven oldalból álló lap a vidéki nyomdai ipar fejlettségéről tesz tanúságot; Rosa Viktor kassai műintézetét dicséri. A Vasárnapok szerkesztősége (Kassa) mutatványszámot szívesen küld, ha eziránt megkeresik. Ára tizenkét korona egész évre.

Pályázat.

Miskolcz városképviselőtestületének 70/899. sz. végzése szerint egy harmadik tanácsnoki állás rendszerezése elhatározatván, annak választás utján való betöltésére pályázatot hirdetek.

Az állás javadalmazása 2400 korona fizetés és 600 korona lakbér. A pályázótól megkívántatik, hogy jogvégzett legyen.

A tisztai állást elnyerni óhajtókat felhívom, hogy kellően felszerelt pályázati kérvényeket e f. hó 22-ig napjáig hozzám nyújtsák be. Miskolczon, 1900. évi ápril hó 2-án.

Soltész Nagy Kálmán,
polgármester.

Értesítés.

Miskolcz város árwapénztárának 1899. évi számadásai, melyek a pénzügyi szakbizottság felülvizsgálata után tanácsunk részéről is jóváhagyattak, f. 1900. év ápril 2-től 17-ig 15 napi közszemlére, a városi főpénztári hivatalos helyiségében azzal tételnek ki, hogy ezer számadásokat a kitűzött idő alatt mindenki megtekintheti és észrevételeit tehet. Miskolczon, 1900. évi márczius hó 30 án. A városi tanács:

Soltész, polgármester.

Értesítés.

Miskolcz város közönsége értesítettik, hogy a házi, kövezetvám, utadó, községi közmunka, fogyasztási és italadó, a szépítési és kisajátítási alap pénztárak 1899. évi számadásai a pénzügyi szakbizottság által megvizsgálatván, az összes számadási iratok a pénzügyi szakbizottság jegyzőkönyvével és a tanács végzésével f. 1900. év ápril hó 2 től kezdődőleg ápril hó 17 ig a főpénztári hivatalos helyiségben 15 napi közszemlére kiétegetnek, mely idő alatt észrevételeit mindenki megtekintheti.

Miskolczon, 1900 évi márczius hó 30 án. A városi tanács:

Soltész, polgármester.

Értesítés.

A bor és hús fogyasztási adók, az ásvány- és szikvizek utáni illetékek és egyéb közvetett adók és illetékek házi kezeléséről alkotott szabályrendelet a t. vármegyei törvényhatósági bizottsági közgyűlés 88/Kgy. 900 számú határozatában foglalt észrevételek szerint módosítatván, a szabályrendelet ezen szövegében e folyó 1900 évi ápril hó 1-től 30-ik napjáig bezárólag közszemlére a közigazgatási iktatói hivatalba azzal tételnek ki, hogy az bárki által megtekinthető és ellene felelő bezés adható be.

Kelt Miskolczon, a városi képviselői testületnek 1900 évi márczius hó 27 én tartott közgyűléséből.

Diószeghi v. főjegyző. Soltész, polgármester.

179. sz.
Vh. 900.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi XL. t. cz. 102. § a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a miskolczy kir. törvényszék 1899. évi 11277. P. számu végzése következtében Dr. Roth Márk ügyvéd által képviselt mező-csáthi takarékpénztár javára Spitzer Péter ellen 180 korona s jár. erejéig fogatosított kielégítési végrehajtás utján le és felülfoglalt és 2088 kor. becsült butorok, bolti állványok, rőfös- és rövidárak stb.-ből álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek az edelényi kir. jbiróság V. 110/5. 1900. sz. végzése folytán 120 kor. hátr. tőkekövetelés, ennek 1899. évi augusztus hó 31. napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 26 korona 90 fillér biróilag már megállapított költségek erejéig alperesnél Edelényben leendő eszközzésére 1900. évi április hó 13-ik napjának délelőtti 10 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi XL. t. cz. 107. és 108. § a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsíron alul is el fognak adatni. Ezen árverés egyidejűleg Rosenthal Vilmos 580 kor. 12 fill. ifj. Breitner Testvérek czég 483 kor. 66 fill. és Landau Fischel 44 kor. követelése s jár. iránt is elrendeltetik.

Kelt Edelényben 1900. évi márczius hó 28.

Lévay Károly,
kir. bír. végrehajtó.

Dr. VAJDA ADOLF

ügyvéd tudatja, hogy

lakását és irodáját

április 12-én

N.-Hunyad-u. 56. sz. a.

Mikuleczky István ur új házába helyezi át.

Egy

házfelügyelő

➡ május 1-től ➡

alkalmazást nyerhet.

Hoi? Megmondja a kiadóhivatal.

A t. hölgyközönség figyelmébe!

Van szerencsém a t. hölgyközönségnek becses tudomására adni, hogy bécsi bevásárlási utamból visszaérkezvén, melynél fogva közvetlen **a színház mellett levő ujonnan berendezett**

női divatáru-üzletemben

a legfokozottabb igényeket is kielégítő, a legújabb divatú tavaszi és nyári kalapok dús választékban már megtekinthetők s lehetőleg jutányos árak mellett kaphatók.

A n. érd. hölgyközönség szíves pártfogását kérve, vagyok

tisztelettel

Kenyeressy Boriska.

Gyáram nagymérvű berendezése folytán bárkivel versenyképes.

Elismert jó minőség és izléses kiállítás.

AUSCH SOMA VASBUTOR ÉS RUGANYOS ÁGYBETÉTEGYÁR

Alapított 1897.

Iroda és raktár:

Kazinczy-utca 18.

MISKOLCZ

Gyártelep:

Vay-út 6. szám alatt.

Készít és gyári árakban szállít nagyban és kicsinyben mindenféle **vasbutort**, úgymint nagy és **gyermekágyakat**, éjjeli szekrényeket, **mosdó-asztalokat**, ruha-állványt, összehajtható **szekrény-ágyakat** kárpicoltva, sodrony betéttel, kivehető matraccezal stb. leggyorsabbtól a legdiszesebb kivitelig, bármily színre festve, égetve és díszesen aranyozva.

Aczélsodrony ágybetéteket valódi stíriai rezezett aczélfuzalból fa- és **vaskeret**tel, kívánatra horgonyszürkére festve, mely a rozs

dásodást teljesen kizárja és tartósságát határtalan időre biztosítja. Minden e szakmába vágó **javitások**, törött és megrongált vasbutorok, sodrony-ágybetétek helyreigazítását és újjáfényezését gyorsan és jutányosan eszközli.

Eddig már 15000 drbnál több szállítva lett.

Jutányos árak, előnyös fizetési feltételek.

Hirdetmény.

A néhai özvegy Bató Istvánné tulajdonát képezett és Miskolczon a Széchenyi utcában 17. szám alatt fekvő ház en letén egy előszobából, három utcai egy udvari szobából álló

Lakás

a szükségelt mellékhelyiségekkel együtt megüresedvén, folyó évi **május hó elsejével három évre**

bérbe adatik.

A mit is ezennel oly értesítéssel tesz közhirré, hogy a szóban levő lakást bérbevenni szándékozók a bérleti árra vonatkozó zárt ajánlataikat **folyó évi április hó 18-ik napjáig**, alulírott végrendeleti végrehajtóhoz további intézkedés végett nyujtsák be.

Miskolcz, 1900. márczius 30.

Molnár Bertalan.

Dunky Fivérek

cs. és kir. udvari fényképészek

Városház-tér 5., óvoda-épület.

Az ujonan épült s minden tekintetben és szakszerűen berendezett

fényképészeti műtermünk

megnyilt.

Megbízásokat elfogadunk bármily időben d. e. 9-től 12-ig, délután 1-től 4 óráig.

1.000.000

KORONA
ESETLEG A LEGNAGYOBB NYEREMÉNY!!

Az összes 50,000 nyeremény JEGYZÉKE

A legnagyobb nyeremény a legszerencsésebb esetben

1.000,000 korona

A nyersmennyek részletes beosztása a következő:

Készpénzben fizetendő	Jutalom	Korona
1	Jutalom	600000
1	nyer.	400000
1	" "	200000
2	" "	100000
1	" "	90000
1	" "	80000
1	" "	70000
2	" "	60000
1	" "	40000
5	" "	30000
1	" "	25000
2	" "	20000
3	" "	15000
31	" "	10000
67	" "	5000
3	" "	3000
132	" "	2000
33	" "	1000
1238	" "	500
90	" "	300
31700	" "	200
3900	" "	170
4900	" "	130
50	" "	100
3900	" "	80
2900	" "	40

50,000 nyer. és jut. összegben 13.160,000

Nyujtsunk kezét a szerencsének!

Már sokan szerencsések lettek egy nálunk vásárolt sorsjeggyel!

Az egész világhon a legnagyobb eséllyel bíró magy. kir. szabad. osztálysorsjáték legközelebb újból megkezdődik.

100,000 sorsjegyre **50,000**

pénznyeremény jut, vagyis az oldalt álló nyereményjegyzék szerint a sorsjegyek **felét pénznyereménnyel** huzzák ki és egy külföldi sorsjáték sem képes aránylag ily nagy nyereményeket felmutatni, mint a mi magyar osztálysorsjátékunk. Legnagyobb nyeremény szerencsés esetben

egy millió korona.

Egészben **tizenhárom millió 160,000 korona** lesz kihuzva és az egész vállalat **állami felügyelet alatt áll.**

Az **eredeti sorsjegyek** tervszerű árai az 1. osztályhoz: egy nyolczad (1/8) frt **0.75** vagyis **1.50** korona " negyed (1/4) " **1.50** " **3.-** " fel (1/2) " **3.-** " **6.-** " egész (1) " **6.-** " **12.-** "

utánvét mellett vagy az összeg **előzetes beküldése** ellenében. Hivatalos tervezet díjtalanul Megrendeléseket eredeti sorsjegyekre

f. é. április hó 14-ig

kérünk hozzánk beküldeni.

Török A. és Tsa.

BANKHÁZ

Budapest, V., Váci-körút 4/a.

Sok és nagy nyereményt fizettünk már ki vevőinknek és pedig rövid idő alatt körülbelül három millió koronát.

Rendelőlevél Török A. és Tsa főelárusítók Budapest.

Kérek részemreI. oszt. m. kir. szab. osztálysorsjáték eredeti sorsjegyet a hivatalos tervzettel együtt küldeni.

Az összeget.....frt } utánvételezni kérem } postautalvánnyal küldöm. A nem tetsző törörendő.

Pontos ezim.

RÉVÉSZ SÁNDOR női és férfi divatáru (confectio) terme, Budapest, VII. Csömöri-ut 6.

Maison de Luxe.

Mesteri szabással készítek elegáns öltö-zéket különleges szövetekből.

Divattermem párisi mintára van berendezve és toiletteket kizárólag eredeti modellek után készítek.

Női kalapokat és azok alakítását eredeti modellek mintájára mérsékelt ár mellett eszközölöm.

Alsó (jupon), **Divatkelme**, **Ernyő** (nap és eső), **Fátyol**, **Fehérenemű**, **Férfi kelengye**, **Függöny**, **Fűző** (mieder), **Gyermek kelengye**, **Illatszert**, **Ingek** (blouse), **Keztyű**, **Mosó** (cretton, batist, de laine), **Nyakdiszek** (jabot), **Női kelengye**, **Selyem- és Szőnyeg-áru** versenymentes beszerzési telepe.

Szigoru üzleti elvek.

Nagyságos Asszonyom!

Megkülömböztetett tisztelettel van szerencsém nagyrabecsült tudomására hozni, hogy a **tavaszdonságaim megérkeztek.**

Rendkívül nagy súlyt helyezek arra, hogy az előkelő hölgyközönség szükségleteit úgy, mint ez ideig, a jövőben is szigoruan **olcsó szabott árak** mellett a legújabb (heute nouveauté) és legjobb kivitelben beszerezhesse nálam. Daczára az idej nagy áremelkedéseknek, azon kellemes helyzetben vagyok, hogy az idejebocsájthatom forgalomba.

20 koronán felüli rendelményeket bérmentve szállítok; idegen szövetekből is készítek toiletteket. A midőn még az alantiakról szives tudomást venni kegyeskedjék, kérem megtisztelő rendelményeit, melyeknek lelkiismeretes és pontos teljesítéséről czégem jó hírneve kezekedik.

Általános megjegyzések a vidéki megrendelésekre vonatkozólag.

Teljes felelősséget vállalok a nálam vásárolt árukért; meg nem felelőt visszaveszek és kívánatra az érte fizetett összeget is visszatérítem.

Levélbeli megrendeléseket lelkiismeretesen teljesítek.

Választék küldeményeket az összeg előzetes beküldése mellett a kívánt cikkből eszközölöm; meg nem felelő áruért az összeget postafordulattal visszaküldöm.

Rendelményeket a beérkezés napján pontosan intézem el.

Mérték után készülő rendelményeket a lehető legrövidebb idő alatt szállítok, a pontosság érdekében mintadarabot kérek.

Mintákat kívánatra bérmentve küldök, de szükségesnek találom a cikket megnevezni, t. i. mily használatra szükségeltetik.

Kitünő tisztelettel

Révész Sándor.

6-15

Azonnal bérbe illetve haszonbérbe adom

előnyös feltételek mellett a néhai Zurich János tulajdonát képezett következő vagyontokat:

1. A Sörház-utca 11. sz. házban levő lakásokat (azt is, mit az örökösök laknak), korcsmahelyiséget hozzátartozóival, raktárt, táncztermet, udvart;
2. a Kertész-sor 2. sz. házban több lakást, kertet, raktárt, sörlőzsdét s pinczékét a kőporoson;
3. egy négy holdas szőlőt a nagykerék-hegyen;
4. egy félholdas szántót a középülöben.

Feltételek megtudhatók **Dr. Németh Imre** ügyvéd ur irodájában (Városháztér 15. sz.)

Ugyanitt eladatik

a **Palóczy-utca 19. sz. ház.**
s **Alsó-Szirma-u. 18. sz. ház.**

Darvas Dezső,
zárgondnok.

Figyelmeztetés!

Van szerencsénk a n. é. közönség és t. vevőink tudomására hozni, miszerint

a valódi „Góliát“ maláta-sör

kizárólagosan nálunk, mint ezen sör főelárusítóinál kapható.

Figyelmeztetjük egyuttal a közönséget és a vevőket, hogy a Góliát maláta-sör valódiságának csak akkor felel meg, ha a palaczkok czimkéi (vignetták) e felirattal vannak ellátva:

„Kőbányai Király-Serfőző R.-T.“

Ezzel egyidejűleg újból megemlítjük, hogy a valódi Góliát maláta-sört a **legegészségesebbnek**, legkitünőbbnek és **legtáplálóbbnak** nyilvánították dr. Korányi Frigyes, dr. Kéty, dr. Benedict és más orvosi kapacitások.

Sör-töltéshöz nagy áldozatok árán új berendezésű Windisch-féle gépet szereztünk be s így sörünk most már 50 százalékkal **erősebb, jobb minőségű**, mint az eddig közönséges töltőgépeken előállított sörök.

Kiváló tisztelettel

Telefon.

Gutmann Testvérek,

a kőbányai Király-Serfőző R.-T. főképviseletősége
Miskolcz, Zsolozai-kapu 10.

5-10

A nagyérdemű borfogyasztó közönség szives figyelmébe ajánlom

Hechserrel
ellátott

Köser husvétii boraimat

literje 40 krtól 50 krig. Megrendelhető Tóth-utca 40. sz. a.

Kitünő tisztelettel

Strausz József.

AMERIKAI ÁRUHÁZ

MISKOLCZ, VÁROSHÁZTÉR 1. SZÁM (BREUER-PALOTA).
Miskolcz város legolcsóbb bevásárlási forrása!

Segnagyobb választék!

Tavaszi idény 1900.

Pontos kiszolgálás!

Tessék az alábbi árjegyzéket elolvasni és annak valódiságáról személyesen meggyőződni. 4*

Jó mosó kartonok
méterje 15 kr.

Francia levantin
méterje 26 kr.

Angol zefir
jó mosó, méterje 25 kr.

Francia zefir
nagy választékban, valamennyi kiválóan szép mintákban, legjobb minőségben, gyönyörű kivitel!

Duplasz. divatszövetek
minden kivihető mintákban, 22, 24, 26, 28, 30 kr.

Legujabb pepita
és más kivitelű mintákban, méterje 52 krtól feljebb.

ekete és színes gyermek, női, valamint férfi **harisnyák, ing-bluzok, miderek, keztyük, női és férfi nyakkendők, csipke, szalag, selyem, dísz-zsinór, applikáció** és mindenféle **szabó-kellékek legolcsóbb árban** kaphatók.

Tavaszi kosztüm-kelme,
120 cm. széles, gyönyörű kivitelben, méterje 86 krtól feljebb.

Duplasz. fekete kelme
méterje 26 krtól feljebb.

Fekete kelme,
120 cm. széles, tiszta gyapju, méterje 56 krtól feljebb.

Vásznak
1 vég 30 rőf creas vászon 2.95, 3.50, 4.50.

1 vég 30 rőf Rumburgi vászon 3.70, 4.50 és feljebb.

I vég kanavász
3 frt 30 kr.

I finom szövetgarnitúra
(2 ágy és 1 asztalterítő) 4 firtól feljebb.

Futószőnyegek,
65 cm. széles futószőnyegek méterje 23 krtól feljebb.
90 cm. széles futószőnyegek méterje 54 krtól feljebb.

Csipkefüggönyök
100 cm. széles, méterenként 22, 28, 30, 38, 42, 50, 60, 65 kr.
120 cm. széles m.-ként 70, 85, 1.20.

Csipkefüggönyök
egy pár (2 ablakra) 3 1/2 méter magas 3.20, 3.80, 4 —.

Férfi és női fehér ingek,
Sima fehér férfi ing 90 krtól feljebb, női ing csipkével vagy himzésel díszítve 65 krtól feljebb.

Verseny nélkül. 10 frt bevásárlásnál 1 korona engedmény levonandó.

AMERIKAI ÁRUHÁZ

Miskolcz, Breuer-palota.

Vidéki rendelések a legnagyobb figyelemmel eszközöltetnek.

Tessék kivágni!

AMERIKAI ÁRUHÁZ, MISKOLCZ.

1 korona engedmény
10 forint áru bevásárlásnál levonandó.

Tessék kivágni és érvényesíteni!

Miskolczon, Deák-utcza 4-ik sz.

— ház —

két nagy kerttel, tágas udvarral
szabad kézből

örök áron eladó.

Értekezhetni ugyanott a tulajdonossal.

Van szerencsém a t. közönség tudomására adni, hogy az általános közkedveltségnek örvendő

Dréher-féle eredeti töltésű

4-10

— MALÁTA-SÖRT —

állandóan raktáron tartom és azt a legjutányosabb árban számítva, itt helyben 10 üveg megrendelésétől kezdve házhoz szállítom.

Palackonként helyben több üzletben kapható és vidékre ládákban gondosan csomagolva 25 üvegtől fölfelé szállítom.

Számos megrendelést kér

Miskolcz, Buzatér 32. sz. a.

Oberländer Antal,

Dréher Antal kőbányai serfözde főrakatárosa.

Alulírottak bátorkodunk a nagyérdemű közönség figyelmét

a Weyrauch Kristóf és Társa-féle gyorsan száradó és szagtalan

BORSZESZ PADLÓFÉNYMÁZRA

felhívni. — Ezen fénymáz a legjobb padlómaázoló szer, gyorsan szárad, szagtalan, igen tartós és mosható is. Kapható tisztán, szín nélkül, továbbá sárga és barna színekben. 1 kilos üveg ára 2 kor. 40 fill., 1/2 kilos üveg ára 1 kor. 30 fill.

Főraktára Miskolcz és vidékére

Weidlich Pál fűszer-, bor- és magkereskedése „a fekete kutya”
MISKOLCZON.

2-12

Tisztelettel **Weyrauch Kristóf és Társa.**